

OČALA Z ALARMOM. — V Nemčiji so bila na razstavi avtomobilskih potrebnih očala, kakor jih vidite na tej sliki. Če bi hotel vozač zaspati pri vožnji, zazvonijo zvonce, ki ga mora zbuditi, če se seveda ni že medtem kam zaletel. Izumitelj Dr. Koennecke Eberbach je izdelal ta očala, ki imajo posebno pripravo, da so trepalnice v zvezi z žico, ki sproži mehanizem alarma, če ostanejo trepalnice predolgo zaklopljene, oči torej zaprte. Kako so se obnesle, še ne vemo.

Sovjetija gradi v Kini tovarno za atome

TULSA, Oklahoma. — Kongresnik O. K. Armstrong, republikanec iz Missourija, je izjavil, da je videl na Formozu inteligentno poročilo, iz katerega je razvidno, da gradi Sovjetska zveza tovarno za atomske bombe v severnozhodni Kitajski.

Armstrong, ki se je nedavno vrnil z ogleda korejske fronte, je dalje izjavil, da je iz dotičnega poročila tudi razvidno, da ves kritični material za to tovarno prodajajo Sovjetski zvezi — naši zavezniki.

Bik prodan za \$36,400

LONDON. — Na tukajšnji živinski razstavi je bil prodan neki plemenski bik holandske pasme za \$36,400.

Vremenski prerok pravi:

Danes jasno in toplo. Večino ma jasno in ne mrzlo ponoči.

Tri na dan

Nekateri pri "ta naprednih" silno zamerijo gotovim osebam, ki so spregledali intrige komunistov glede Jugoslavije in jih ročno pustili. Zdaj jim očitajo izdajstvo in kaj še vse.

Nihče pa ne očita kameleonstva Vratu Grilu, uredniku Enakopravnosti, ki je bil socialist, potem republikanski v ardn vodja, je nastavljal pri listu komunističnega priganjača, se je nenadoma prelevil v Rooseveltovega demokrata, zdaj pa drži marelo nad demokratom Trumanom.

Prav kakor so spregledali Kristanove "principe", ko je po Ameriki oznanjal republiko, šel v Jugoslavijo in od Pašiča sprejel kraljevo službo, zdaj se je pvdinjal komunistu Titušu. Taki so "oni tam". Mi pa ostanemo, kakor smo bili.

OFENZIVA V KOREJI JE NA PRAGU

Ofenziva se utesne pričeti vsak čas. — Zavezniki letalci razbijajo komunistične komunikacije

TOKIO. — Poročila zaveznikov naznanjajo o ojačenem pritisku komunistov na južnokorejske čete na centralni fronti. Kdaj bodo komunisti pričeli svojo novo ofenzivo, nihče za gotovo ne ve. Priprava rdeče armade, ki šteje 500.000 mož, je tako rekoč gotova in zavezniki poveljstvo je mnenja, da komunisti lahko prično ofenzivo, kadar koli se jim zazdi.

Zavezniki izvidniška letala so odkrila neko popolnoma novo komunistično letališče v bližini Pyonga, s čigar dovršitvijo delavci na vso moč hitijo.

TOKIO. — Zavezniki bojna letala so razbijala včeraj po komunističnih komunikacijskih črtah po vsej Severni Koreji. Severno od Huičona je udarilo po komunističnih komunikacijah nad 450 bombnikov in bojnih letal.

Radiacija atomske bombe je odstranjena

SEATTLE, Wash. — Atomske preizkušnje na Eniwotoku v Pacifiku so utrle pot novi uporabi atomskega orožja proti sovražniku ter olajšale naloge delavcem civilne obrambe v slučaju atomskega napada.

Kongresnik Henry Jackson, demokrat iz Washingtona, ki je bil priča zadnjim atomskim preizkušnjem, je povedal časnikarjem, da so ameriški znanstveniki odkrili način, potom katerega je mogoče iti v okolje, kjer je eksplodirala atomska bomba, — skoraj takoj po eksploziji, ne da bi se bilo bati učinkov radiacije.

'PREVARA!' PRAVI JENKINS

WASHINGTON. — Poslanec Jenkins, republikanec iz Ohio, je izjavil, da je vladin načrt za kontrolo živiliških cen, naveden "fake" ali prevara, katere posledica bo, "manj živil na mizi in nikakih reduciranih cen."

Grozni pokolji v Kitajski

HONG KONG. — Komunisti poročajo, da je bilo od januarja do aprila pobitih samo v provinci Kwangsi nad 370.000 protikomunističnih gerilcev.

Albanija protestira v Beogradu

LONDON. — Albanija je poslala Jugoslaviji formalno protestno noto, s katero obtožuje jugoslovanske čete vpadanja na albansko ozemlje.

ODSTRANITEV TRACNIC S ST. CLAIR IN EUCLID AVE., KI BOSTA ASFALTIRANI

CLEVELAND, O. — Z Euclid Ave., in St. Clair Ave., bodo prihodnje leto odstranili tračnice poulične železnice, nakar bodo obe cesti popolnoma preasfaltirali. Tako je naznanil Samuel David, direktor za javno postrežbo, ki je rekel, da sta ti dve cesti v ospredju načrtov za izboljšanje mesta v letu 1952.

Vsako teh del bo stalo \$200.000. V projektu Euclid Ave. je vključeno tudi razširjenje ceste med E. 77 in E. 82 St.

Vse varnostne zone na St. Clair Ave., bodo odpravljene, kar bo vsekakor zelo pospešilo promet.

Kanada upa rekrutirati 12,000 mož za Evropo

OTTAWA. — Od 200.000 za vojaštvo sposobnih in razpoložljivih mož upa obrambni oddelek kanadske vlade rekrutirati 12.000 mož za vojaško službo v Evropi pod generalom Eisenhowerjem. Naloga, da se dobi to število prostovoljcev, je bila dana petnajstim polkom v različnih delih dežele. Toda možno je tudi, da bo morala vlada, če bo hotela skupaj spraviti to število vojaštva, uvesti neke vrste konskripcijo ali obvezne nabore, kar pa je v Kanadi — dinamit.

Kaj si neki mislijo v Kremlju o "debatih generalov"?

Politbiro ne obvešča javnosti o tem zaslisevanju, ker se boji, da bi pričela javnost preveč misliti.

Nadvse zanimivo bi bilo, če bi se moglo prodreti skozi debele zidove Kremlja, kjer ima Politbiro svoje supratajne seje glede preiskav v Washingtonu.

"Debat generalov" je nekaj nezasišlanega, saj še celo v nobeni demokraciji ni bilo slišati doslej kaj enakega. Lahko si je predstavljati zaprepačenost Politbiroja — to je mož, ki žive od tajnosti in ki delajo svojo politiko sepetaje za trikrat zapah-njenimi vrati — ko sledijo podobnostim razlik nazorov pri najvišjih ameriških avtoritetah o vprašanjih, ki so največje važnosti. To zaslisevanje bi moskovski Politbiro morda pripisodobil moskovskim procesom, toda tudi tega ne more, kajti MacArthur ni v ječi ali morda celo ob glavo, kakor Tuhačevski, temveč na svobodi, kjer pripravlja še nadaljnje govore.

In sredi teh priznanj, da mi nismo dovolj močni za borbo na dveh frontah in da je naš cilj v Koreji ta, da preprečimo sovjetsko intervencijo, pa pride sovjetski maršal Sokolovski na dan z izjavo, da je ameriška in angleška armada dvakrat večja kakor je sovjetska, in da se je Sovjetska zveza po vojni razorožila, dočim smo se mi pričeli pripravljati na novo vojno.

UDOBNE AMERIŠKE PODMORNICE

WASHINGTON. — Ameriške podmornice so zdaj opremljene s sončnimi lučmi, pralnimi stroji in kopalnimi prši. Ampak če kdo misli, da je zato življenje na podmornicah piknik, naj samo pomisli, kako mokro je vse okoli njih.

Poizvedovalni količek

Iščem Franca Prah, doma iz Velikih Malenc št. 10, občina Čatež. Zdjaj živi nekje v Chicagu. Za njegov naslov bi rada zvedela njegova sestra Mici Prah, poročena Cernos, ki je doma iz Cerine, št. 38, obč. Čatež. Sedaj živi kot D. P. v Nemčiji. Kdor bi vedel za njegov naslov ali pa če bi iskani sam bral te vrstice, naj sporoči na naslov: Jozef Obres, 310 S. Reed St., Joliet, Ill.

MURRAY ZAPUSTIL BOLNICO

PITTSBURGH. — Phillip Murray, predsednik CIO, ki je bil nevarno bolan, je zapustil bolnico in se bo zdaj zdravil na svojem domu.

SENATORJI ZAHTEVAJO OD VLADE MIROVNI OSNUTEK

Vse izgleda, da so senatorji prišli do prepričanja, da bo treba na en ali drug način končati korejsko vojno.

WASHINGTON. — Senatni bi komunistična Kitajska sploh odsek, ki preiskuje zadevo od poklica generala MacArthurja, Marshall je izjavil, da so se pogajanja s trinajstimi ostalimi narodi glede nameravane predstavnike deklaracije izjavila nato, ko je gen. MacArthur 24. marca na svojo roko predlagal, da je pripravljen pogajati se s kitajskim poveljnikom na bojišču, da se doseže premirje.

General Marshall ni podrobneje označil teh predvidevanih pogojev, rekel je le toliko, da bo vlada nastopila proti vsaki nameri, da dobi komunistična Kitajska Formozo ali da bi si izsilila sprejem v Združene narode.

MacArthur pa je v svojem pričevanju rekel, da ne vidi nikakega upanja za poravnavo brez "apizanja" — kakor stvari danes stoje — in da bo vojna v Koreji običajna na mrtvi točki z neprestanimi velikimi izgubami na obeh straneh.

Senator Knowland je vprašal za predsednikovo deklaracijo, ki ni bila nikoli objavljena, glede korejske vojne, in dalje je zahteval dokument državnega odredka, v katerem je določena baza za taka pogajanja, — to je, če

V mestni dvorani je konvencija in razstava premogovne industrije — "Mining Congress"

CLEVELAND, O. — Včeraj popoldne je bila v Clevelandu otvoritev konvencije in razstave "Mining Congress", pri katerem sodeluje nad 14.000 proizvajalcev premoga. Razstava, in konvencija, ki bo trajala štiri dni, je v mestni dvorani.

Na teh zborovanjih bodo razpravljali o problemih, ki so posledica oborožitvenega programa, o izboljšanju metod v premogovnikih ter o najnovejši opremi te industrije.

Ob otvoritvi razstave in konvencije je bil eden izmed govornikov senator Joseph O'Mahoney, demokrat iz Wyominga in predsednik senatnega odseka za notranje zadeve. Drugi govornik je bil Arnold Levy, svetovalec ustanove Coal Defense Committee v Washingtonu.

Razstava, ki zavzema 117.000 kvadratnih čevljev prostora, je največja te vrste, kar jih je še bilo. Na razstavi je udeleženi 240 lastnikov premogovnikov.

Razstavljena je vsakovrstna oprema, ki je potrebna pri proizvodnji premoga: ogromni truki, "stripping showels", s katerimi strgajo premog od vrha, mehanični nakladalci, lokomotive za premogovnike, razne varnostne naprave in podobno. — Poleg ameriških premogovnih industrijcev so zastopani tudi

reprezentanti iz Kanade, Francije, Japonske, Nemčije, Belgije in Anglije.

Dijakom visokih šol (high schools) in kolegijev, ki se zanimajo za rudarsko inženirstvo, bo dana prilika, da si ogledajo to razstavo, ki bo sicer za splošno publiko nedostopna.

Pogrešani časnika najden mrtev

OSLO, Norveška. — Truplo Layforda Moore-a, 40 letnega ameriškega časnika in radijskega komentatorja, ki je izginil v Oslu lanskega decembra, je našla pomorska policija v morju Oslo Fjorda. Truplo je imelo še na sebi obleko, toda v žepih ni bilo ne listin ne denarja.

NAJNOVEJŠE VESTI

NORFOLK. — Neki parnik za prevažanje premoga je zadel ob mornariški tender, natovljen z gasolinom. V ognju, ki je nastal, je enajst mornarjev od vojne mornarice izgubil življenje.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Odbor Zdr. narodov je odobril svetovni embargo orožja in vojnega materiala komunistični Kitajski.

ZDAJ BO ČAS, DA PREGLEDAMO SVOJO GRELNO NAPRAVO PRED NASTOPNO ZIMO

Vsak čas bodo nastopili dnevi, ko bomo ugasnili furneze. Tema bo v njih vse do pozne jeseni. Naša grelna naprava je najbolj važen del hiše, zato pa zahteva vse naše pozornosti. Do konca tega meseca bo naš furnez za prošlo zimo doslužil in tedaj ga bo treba pregledati ali dati pregledati, če je z njim vse v redu. Do prihodnje jeseni naj bo furnez v redu za zimo.

Ako kurite s premogom, je treba pregledati grabljice za žerjavico, če ni kak del pregorel. Odstraniti je treba vse klinkerjeve pepel, in eventualno navlako. To namreč daje čez

poletje vlago, ki furnezu škodi, da rad zarjavi. Čev za odvajalni dim je treba sneti in očistiti saj. Ako je kje pregorela, kupite novo.

Ako imate furnez na plin ali olje, je najboljše, če pokličete eksperta vsako pomlad, da vam furnez čekira. Burnerje je treba namreč adjustirati, namazati z oljem in očistiti. Ako ne znate vsega tega dovolj dobro, se ne podstopite, ampak pokličite eksperta. Saj ne računajo dosti in boste prepričani, da je furnez v redu. Saj je tudi za furnez na premog priporočljivo, da ga pride pregledati spomlad izvedenec.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Cvetličarna Louis Slapnik je darovala cvetlice — Joseph Nemanich, prvi podpredsednik KSKJ, se zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri nedeljski predstavi ali posetili predstavo, — posebno pa se zahvaljuje Louis Slapniku za darovane cvetlice.

Ranjen na Koreji — Corp. Richard F. Gricar, sin Mrs. Mary Kocjan z 20251 Nicholas Ave., Euclid, se nahaja v poljski bolnišnici v Koreji. Kot piše svoji materi dne 25. aprila, je bil ranjen, ko se je njegova edinica skušala prebiti iz kitajskega obroča. Amerikanci so bili začasno obkoljeni, ko so se južnokorejske čete umaknile.

Richard je končal Euclid Shore High School in stopil leta 1948 k marinom. Njegov oče Michael J. Kocjan in brat Frank J. Goričar živita na Nicholas Ave. Richard je pisal mami, da njegova rana ni preveč huda in upa, da bo skoro okrevale.

Srebrna poroka — Anthony in Frances Skettle z 1076 E. 68. St. bosta 15. maja obhajala 25-letnico srečnega zakonskega življenja. Mrs. Skettle je hčerka poznanega Franka Čosa, našega dolgoletnega naročnika. Častitamo.

Srebrna poroka — V torek 15. maja bosta obhajala 25-letnico zakonskega življenja Mr. in Mrs. August Brunschwick, 1082 E. 171. St. Dekliško ime Mrs. Brunschwick je Miss Mary Hrastar, ona je hčerka dobro znane in spoštovane Mrs. Mary Hrastar s Prosser Ave. Sv. maša za to slavnost bo ob pol 9 uri v soboto 19. maja pri sv. Jeromu. V nedeljo 20. maja bo odprta hiša za vse sorodnike, prijatelje in znance. Mati in sestre jima želijo, da včakata še zlato poroko.

Za dobro ime naroda — Slovenci v Clevelandu smo bili vedno pri vseh proslavah in prireditvah narodnega značaja lepo zastopani. Potrudimo se da bomo tudi v soboto 19. maja dostojno zastopani na veliki paradi "Armed Force Day." Vabim vse one rojakinje in rojake, ki imajo narodne noše, da se slavnostnega spreveda udeležijo. Za one, ki bi ne mogli hoditi peš, ker bi jim bila pot prenaporna, so na razpolago avtomobili. Za spreved se bomo zbrali na Chesterville Ave. in E. 18. med 2 in 3 uro. Spreved bo krenil ob 3. Za morebitne informacije kličite HE 1-6063, Anton Grdina.

Norwood Council zopet delaven —

V obnovljenem kopališču na St. Clairju v ponedeljek 14. maja 1951 je sklical Mr. Anton Grdina sestanek meščanov St. Clairja in okolice, ki spada k okraju Norwood. Videti je bilo silno potrebo po taki organizaciji, ker se je vnela živahna debata o raznih potrebah. Za predsednika je bil izvoljen Mr. John Kovacich, podpredsednik sta Mr. Anton Grdina in Mr. Felix Danton ter Mr. Joe Fifolt. Tajnik je Frank R. Jakšič. Več poročamo o prvi prihodnji seji, ki bo zadnji četrtek v juniju.

Farmaji podarili Indji pšenico

KALAMAZOO, Mich. — Šest farmerjev iz Kalamazoo okraja je poslalo vladi v Washington tona pšenice z naročilom, naj jo vlada pošlje Indiji.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPERSlovinci in Slovenke
v Kanadi!

Prispela je pošiljka "Koledarja Svobodne Slovenije". Dobite ali naročite ga pri gosposodi Anici Dolenc. Stane \$3. — Ker je število izvodov omenjeno, pohitite z naročilom, če hočete Koledar za gotovo dobiti!

Pri gđ. A. Dolenc dobite lahko tudi msgr. M. Škerbca "Rdečo zver pijano krvi" za ceno 40c.

Naj ne bo med novonastavljenici nikogar, ki ne bi imel teh dveh resnično zanimivih knjig!

Dopisi in drugo

Novice iz Londona

London, Ont. — Po dolgem času se spet oglašamo. Nabralo se je že precej novic, nekaj veseljih, nekaj žalostnih.

Jeseni je umrl Franc Frgul iz hinjske fare na Dolenjskem v Kanado je prišel leta 1948. Odslužil je svoj rok na farmi, nato pa odšel na delo v gozdove, kjer je upal malo bolje zaslužiti. Tam je zbolel in po nekaj dneh za srčno kapjo umrl. Njegov sorodnik Anton Jerše je poskrbel, da so Franceta prepeljali v London in ga dostojno pokopali. Tukajšnji Slovenci smo ga spremili na zadnji poti. Naj mu bo lahka tuja zemlja.

Tudi nekaj prirastka smo dobili v zadnjih mesecih. Pri Zajčevih so kupili še koncem lanskega leta hčerko, pri Juršičevih pa sinka Jožeta. Naraščaja izgleda pri nas ne bo zmanjkalo, tako da bo treba za London ob povratku domov naročiti posebn ladjo.

Franc Fabjan in Anton Zajc sta si kupila hišo in se na velikončni ponedeljek poročila. Fabjan, doma iz Hinj, si je izbral Polono Pizdir z Brezovice pri Ljubljani, Zajc iz krške fare pa Milko Vehar, ki je Polonična ožja rojakinja. Oženil se je tudi Jevnikarjev Janez iz Višnje gore. Vzel je Lojzko Javornik, s katero se je nemara še doma domenil, ko sta pa iz iste fare doma.

Sorn Anton, Zajc Karol in Leopold Špringer so se domenili in odprli skupaj krojačnico. Torej tudi v tem oziru Slovenci v Londonu ne zaostajamo za svojimi rojaki drugod.

Napredek slovenske
agencije

Iz Toronta, Canada, smo prejeli vest, da je tvrdka Transmundial, Caracas, Venezuela, odprla svojo podružnico tudi v tem mestu. Kakor mogoče že znano, nudi to podjetje našim rojakom vso pomoč pri nakupih vozniških kart za ladjo ali avion, uredi vse potrebne potovalne dokumente tudi za potnike iz Evrope v Ameriko, tudi se ukvarja s prevodi na angleščino ali obratno, posreduje vse potrebne dokumente pri nakupu in prodaji nepremičnin, pošilja pakete v Jugoslavijo iz Trsta ali Švice, izvršuje denarna nakazila v razne evropske države. Kot v Caracasu in Genovi želimo tudi v Torontu.

Toronto: 173 Queen St. E., tel. EMpire 4-6084
Genova, Italija:
Via Cairoli No. 1
Caracas, Venezuela:
Pasaje Capitolio 16

Kadar boste potovali kje v naši bližini, se dragi rojaki, malo ustavite in nas pridite pogledat. Slovenci iz Londona.

Mimo smrti v svobodo

(Nadaljevanje)

Že čez pol ure smo spoznali, da je bil to le pesek v oči. Iz Ljubljane in iz vseh okoliških krajev so se vozili oficirji, milicari in oznovci. Vsakogar je prva pot vodila do nas. Čeprav se jih zdaj nismo že nič več bali, ker smo se vdali v usodo, da bomo morali pač prestat, kar nam je namenjeno, nam je to neprestano opazovanje in čakanje, kdaj nas bo kdo spoznal, povzročilo toliko duševno bol, da smo do kraja strti polegli po peščenih tleh in skrili obraze pod odeje ali bluže. To rdečih ni prav nič motilo; še z večjo naslodo so nam svetili v oči.

Pozno je že bilo, ko je zadnji zapustil ta nesrečni prostor. Takoj smo se zopet odgnili ter se zazrli v nebo, kjer so nagajivo mežikale drobne zvezde. Skozi goste krošnje kostanjev in lip je včasih zvedavo pokukala luna. Na vogalu ograje so se krototali stražarji, vmes so kleli, da tudi pekleniški ne znajo lepše. Onkraj ceste pa so do enajstih pritrkavali zvonovi farne cerkve sv. Vida, ki je naslednji dan obhajal svoj god. Prisluškovali smo donečim glasovom, ki so nam z vzbujanjem spominov na domače zvonove blažili temne občutke žalosti.

Vseposod je zavladal nočni mir. Mrzla rosa je začela padati na nas, ki smo ležali na golih tleh. Trudili smo se, da bi malo zadremali, a nismo mogli, ker je bila "postelja" le preveč robata. Drgetali smo od mraza, noč pa se je vlekla kot trakulja. Ura v cerkvenem zvoniku je prav počasi lezla jutru naproti.

Ob treh nas je spet poklical veliki zvon, ki je mogočno zapel v prvi svit dneva. Vstali smo, se malo sprehodili, nato pa posedli po skalah, ki so bile razmetane po tem prostoru, in čakali dneva.

Spet so se nam vžgali spomini na dom, na delo, na življenje med svojimi dragimi. Cilji, katere smo si nekdaj zastavili, so nam postali tako dragi in veliki, da smo za njimi žalovali bolj, kot za svojo izgubljeno svobodo; morda zato, ker smo slutili, da jih ne bomo nikoli dosegli.

Prve, tri dni v št. Vidu smo preživeli dokaj mirno, ker so ra-

zen nekaj stražarjev vsi komunisti noreli po gostlinah, kjer so za žegnanje prirejali mitinge. Neovirano smo se sprehajali pod dišečimi lipami, ki so razširjale svo blagodejen vonj, kot bi hotele tudi našo trpko bolečino ozdraviti. Lahko smo prišli tudi do vode, da smo se z njo odteščali, kar smo prvi dan šele pozno zvečer dobili malo gorkega; bila je okusno pripravljena koleraba. To nam je spet vtilo malo tolažbe in upanja v srce, še bolj pa obljuba, da bomo tako hrano dobivali po dvakrat dneвно.

V soboto so res dvakrat prinesli kotel med nas. Hrana je bila že slabša: posušen krompir in živinska pesa. Po kosilu nam je neki Horjulčan, ki je bil oficir naše skupine, prinesel časopis. Z odurno bojzornostjo in gnusom smo gledali na "Slovenski Poročevalec," o katerem smo že marsikaj slišali, samo dobrega nič. Šele, ko so nekateri opazili v njem članek, da so v Mariboru in Celju obsodili nekaj gestapovcev, smo z večjim zanimanjem planili po njem. Članek je objavljal vsakovrstne zločine, katere so ti nemčurji zagrešili nad slovenskimi ljudmi, a je bila večina obsojena na štiri leta prisilnega dela. Seveda, vrana vrani ne izkljuje oči — smo se prepričali pozneje, takrat pa smo govorili vse kaj drugega:

"Če so ti dobili tako malo, bomo mi sedeli kvečjemu nekaj tednov, saj nimamo ničesar nad sabo." Tako smo v hitrem primerjanju sami sebi določevali kazen. Takrat še nismo poznali komunistične "napredne, ljudske" justice tako podrobno, da bi sploh mogli misliti, da bomo kaznovani za vse, česar se bo kak lopov mogel izmisliti. Pozabili smo na vse trenutne težave in začeli računati h kateremu delu se bomo že vrnili.

Transmundial Toronto

Slovenska potovalna
agencija se priporoča
rojakom:
vozni listki avion, ladja
potovalni dokumenti
prevodi
ureditev zemljeknjižnega
stanja
paketi iz Trsta, Švice
Toronto, 173 Queen St. E.
tel. EMpire 4-6084
Ista firma tudi Caracas,
Venezuela, in Genova,
Italija

domov. Bridko smo se zmotili v teh računih.

Istega dne sem ob vodnjaku naletel na Rigler Franceta, ki je prišel za svojo sobo iskat vode. Iz Škofje Loke je odšel s tretjo skupino.

"Kako ti je?" sem ga vprašal.

Ni se upal odgovoriti, samo z rameni je sklonil.

"Vas je še dosti tu, kateri ste skupaj prišli iz Loke?"

Najprej je pogledal okoli sebe, če se za njim ni priplazil stražar, nato pa z ubitim glasom zašepetal:

"Trije ali štirje . . ."

"Kje so drugi?"

"V Kočevje — so jih odpeljali. Pravijo, da na delo."

V njegovem glasu sem čutil, da sam svojim besedam ne verjame. Tudi mene je zaskrbelo. Utihišla sva in se gledala, kot bi ne mogla verjeti, da je resnica, kar se godi v neposredni bližini.

"Kaj misliš, kako bo z nami?" sem še naprej silil vanj.

"Tukaj smo in kar nam je namenjeno . . ." Nato se je zarežal, kot bi se mu zbledlo. Čez hip se mi je brezizrazno zazrl v oči ter se brez slovesa počasi oddaljil.

V enem samem pogledu še nikoli nisem opazil toliko otopelosti kot tedaj. Kaj vse je že doživel ta fant v tem zaporu, da se je tako spremenil, ne morem doumeti. Vseskozi, kar sem ga poznal, ni nikdar klonil, nikoli podvomil v srečno rešitev iz položaja, v katerem je bil. Vsem je veljal kot fant volje in načrtov. Zdalj pa kar naenkrat tako brezbržen, da mu je bilo vseeno živeti ali umirati. Tudi mi, ki smo komaj prišli v šentvitske zapore, smo bili z voljo že precej pri kraju, pa nas je vendar že samo bivanje pod milim nebom spet dvignilo, da smo z vsem srcem zasanjali o lepši bodočnosti. Ustrašil sem se misli, s kakšnimi mukami nas bodo ponižali na stopnjo, da bomo postali njemu enaki.

V ponedeljek smo že jasno spoznali, da je bil omiljen teror prvih treh dni skrbno preračunana komunistična nakana. Ali so s tem hoteli doseči našo naklonjenost, ali pa so za hip postali ljudje samo zato, da nas bo poznejši pritisk močnejše razočaral in tako hitreje duševno strl. Nič več nismo smeli v hladno senco, marveč smo morali vse dni prebiti na vročem soncu, ki je pripekalo, da je sled-

nja travica zvenela in zgorela. Tudi vode se nismo smeli več napiti, čeprav od žeje nismo imeli nobene sline. Kot muhe smo cepali po tleh. Za hrano smo dobivali samo črno živinsko peso, ki je bila kmetom ostala še od prejšnjega leta. Ničesar drugega nismo več pričakovali, kot kdaj bomo začeli umirati. V tem strahu smo planili po travi in lipovem listju. Kako žalostno je bilo gledati, ko smo vsako jutro ščipali posamezne liste rosne detelje, ki je ponoco oživila. In kje smo jo trkali? Ne zamerite, če vam povem, da ob negravni jami, ki nam je bila za stranišče. Nikjer druge ni bilo nič zelenega. To travo raztrgali ter jo žvečili. Mislili smo, da imamo v rokah solate, a nam kljub temu ni šla.

V takih razmerah smo živeli že dva dni. Iz sob je neprestano udarjalo jokanje otrok in mater, ki jim niso mogle pomagati. Moški so godrnjali in se jezili, ker jim v zaduhlih prostorih niti dihati ni več dalo. Partizani so pretepali ljudi zdaj v eni, zdaj v drugi sobi. Nemci in ustaši so vsako jutro odhajali na delo — čistili so razne ruševine in mostove —, domobranci pa smo morali čepeti v tem nesrečnem kraju in opazovati večje in manjše skupine, ki so vsak dan prihajale v Zavode, nekatere pa strogo zastražene odhajale na vlak, s katerim so jih vozili v kraje, od koder ni povratka.

V ponedeljek popoldne so spet gnali k vlaku nekaj sto ljudi in jih pozneje neznankam odpeljali. Ko je vse vojaštvo, kar ga je bilo tu, stražilo vlak in pot do njega, sem izrazil priliko ter se splazil pod okno, skozi katero me je klical tu neimenovani domačin.

"Kako se vam godi?" sem bil radoveden. Boječe sem se oziral, če me je kdo opazil.

"Slabo . . . Vroč in zadušno je, da komaj dihamo. V sobi nas je toliko, da nas ponoči samo polovico leži, drugi morajo pa stati, dokler ne menjamo svojih žalostnih položajev."

"Je povsod tako?"

"Ponekod še slabše. V dvorani jih je nad osemsto. Vseh nas je preko šestnajststisoč, kakor govore. Koliko so jih pa že odpeljali!"

"Tudi vi dobite samo po enkrat na dan hrano, kot smo jo včeraj in danes mi?"

"Skoro vsak dan dobimo po dvakrat, ampak kakšno je; če bi doma s takim krmili prašiče, bi vsi pocrkali. Vodo nam prinesejo enkrat na dan. Na potrebo nas puste samo takrat, ko gremo h kosilu. V kot ne smemo hoditi, zato morajo tisti, ki so že zboleli za grižo, opraviti kar v porcijo in stresejo v stranišče, predno gredo po hrano. . . . Srečni ste, da ste zunaj."

(Dalje prihodnjič)

Ženske dobijo delo

Ženske za snajenje

Delo ponoči v Carnegie Hall Medical Bldg. 10525 Carnegie Ave. Vprašajte v basement za Forlady med osmo uro zjutraj in 8:30 zvečer. (99)

MALI OGLASI

Naprodaj

"Vacuum cleaner," radio za spalnico, 5 pregrinjaj za posteljo, ponve in male preproge. Vprašajte po 2:30 popoldne na 1567 E. 47. St.

Moški dobijo delo

TRUCK MECHANIC

za splošna dela

Plača od ure in nagrade

Stalno delo

Motor Rim Mfrs. Co.

Ustanovljena 1908

1810 E. 24 St.

Vprašajte za Mr. Kramer

(99)

Moški srednje starosti dobi delo na stroju za rezati cevi in splošno delo v mali tovarni — 54 ur na teden. Vse čez 40 ur je "overtime." Stalno delo. Predznanja ni potreba. Plača od ure.

RELiance TUBULAR PRODUCTS CO.
9112 St. Clair Ave. (odzadaj)
MU 1-5400 (98)

MILLRIGHTS

plača od ure
menjajoči šifiti
dodana nagrada

NATIONAL MALLEABLE & STEEL CASTINGS CO.
10590 Quincy Ave. (99)

CHIPPERS

plača od ure
menjajoči šifiti
dodana nagrada

NATIONAL MALLEABLE & STEEL CASTINGS CO.
10590 Quincy Ave. (99)

MACHINIST

prvovrstni za
tool room
dnevni šifit
plača od ure

NATIONAL MALLEABLE & STEEL CASTINGS CO.
10590 Quincy Ave. (99)

MACHINISTS

Lathe hand, must do own set up, Drill press operators, first shift, hourly rate, overtime. See Mr. Hasman.
Federal Foundry Supply Co.
4600 E. 71, south of Harvard (101)

Splošno delo v tovarni, in učenci za pomagati na stroje. Stalno delo. Podnevi in ponoči. Plača od ure in bonus.
TRIPLEX SCREW
5319 Grant Ave.

Delo dobi

Truck driver dobi delo. Oglašaj naj se na 1146 E. 61. St., ali pokliče HE 1-2730. (97)

MALI OGLASI

Sobo išče

Moški išče sobo s hrano v okolici E. 40 do E. 70 ceste. Poudbe na upravo lista. (96)

Hiša naprodaj

4 sobni bungalov blizu E 200 St., porb z mrežami, moderni jekleni kabineti v kuhinji, stranišče na prvem nadstropju, prtičije pod celo hišo, furnez na plin in "shower". Podstrešje tudi čez celo hišo. Cena \$8,700. Pokličite KE 1-8768. (96)

Hiša naprodaj

za eno družino, 4 spalne sobe, blizu Euclid, pripravi kraj v župniji sv. Filomena. Cena \$16,000. Pokličite GL 1-5246. (97)

Odda se sobo

Odda se opremljena soba s kuhinjo za enega ali dva moška. Pripravno za novodošle. Za dogovor pokličite EN 1-0713. —(98)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

Moški dobijo delo

LABORERS

vse šifte
plača od ure
Ferro Machine & Foundry, Inc.
3155 E. 66th St. (99)

TOOLMAKERS

vse šifte
6 dni
plača od ure
Ferro Machine & Foundry, Inc.
3155 E. 66th St. (99)

OSBORN

NEEDS

BORING MILL

(Horizontal)

TURRET LATHE

RADIAL DRILL

OPERATORS

(Night Shift)

ASSEMBLERS

(Floor and Bench)

MILLING MACHINE

OPERATORS

(Day Shift)

Mora imeti svoje orodje
55 ur na teden. Plača od ure.
In druge ugodnosti.

The

Osborn Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave. (98)

Pomagači in učenci

DNEVNI ŠIFT

Za prebijati, rezati, zvariti
lahka železna naprava. Dobra
plača od ure in overtime. Stalno
delo v svetli, čisti tovarni.
Oglasite se na 1536 E. 43 St.,
UT 1-3355. Južno od Superior.
(97)

OLIVER

needs

Operators for

TURRET LATHE

P & G

HOBBING MACHINE

vertical or horizontal

GEAR SPLINE

BORING MACHINE

Single spindle heavy duty

TURRET LATHES

large and small

EXTERNAL GRINDER

CAMOGRAPH or

OXYGRAPH MACHINE

OPERATOR

Dobra začetna plača
Morajo biti pripravljeni delati vsak
šift; prinesite s seboj svoj državljanski
papir. Employment urad odpr
vsak dan od 8 A.M. do 4:30 P.M.; ob
torkih in četrkih tudi od 6:30 do 9
zvečer; ob sobotah od 9 A.M. do pol-
dne.

THE OLIVER CORP.

19300 Euclid Ave.
KE 1-0300 (97)

BRAKE SHOES

RELINER

Plača od ure in čas in pol
za overtime

Stalno delo.

Prijetni delovni pogoji.

Motor Rim Mfrs. Co.

Ustanovljeno 1908

1825 E. 24 St.

Vprašajte za Mr. Jones

(99)

Prijazno! — Sgt. Nash R. Medell (na levi) iz Los Angeles jemlje snimek dela mož svoje enote, ki je prva prekorajila 38. vzporednik.

Charles Dickens:

Velika pričakovanja

"Ste se pravkar pripeljali v mesto?" je dejal Mr. Drummle in me malo odrinil s svojo ramo.

"Da," sem dejal in njega malo odrinil s svojo ramo.

"Vražje gnezdo," je rekel Mr. Drummle. — "Tukaj ste vi doma, ali ne?"

"Da," sem odgovoril. "Slišal sem praviti, da je precej tak kraj kakor vas Shropshire."

"Niti malo ne."

Zdaj je Mr. Drummle pogledal na moje čevlje, jaz sem pogledal na moje, nato je on pogledal na moje in jaz na njegove.

"Ste že dolgo tukaj?" sem vprašal, trdno odločen, da se mu pri ognju ne odmaknem niti za palec.

"Toliko časa že, da sem kraja sit," me je zavrnil Mr. Drummle in hlinil zehanje, a imel v srcu isti trdni sklep.

"Ostanete še kaj dlje?"

"Ne morem reči," je odgovoril Mr. Drummle. Pa vi?"

"Ne morem reči," sem odgovoril.

Gomazjenje v krvi mi je pravilo: če bi hotela Drummlova rama samo za las prostora več, bi ga treščil skozi okno. Isto sem videl pri Drummle: če bi moja rama zahtevala kaj podobnega, bi me Mr. Drummle hotel zbasati v bližnji zaboj. Zažvižgal je rahlo. Jaz pa tudi.

"Tod okoli je menda precej močvirja, ali ne?" je dejal Drummle.

HEADQUARTERS FOR WOOLEN GOODS

For Overseas Shipment

BEST VALUES IN TOWN

Men's and Women's All Wool Piece Goods, also 60-inch Rayon Gabardines.

Suitable for Men's and Women's Suits, Coats, Dresses and Skirts.

S. LIEBERMAN

1446 West Third St.
Phone: CH 1-6067

For Your Vacation Welcome to Christiana Lodge

SLOVENIAN RESORT

The Hotel has 30 rooms with connecting show-ers. There are 17 cottages, each with private shower. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U.S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE
DOMINIK KRASOVEC, Prop.
P. O. Edwardsburg,
Michigan
Phone 26 F 14

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

You can't feel and look your best unless you do. If you are in doubt, we invite you to make the following test at our risk.

Get a package of sixty, One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for sixty days. If you are not satisfied your druggist will refund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has this trademark

ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

odšel. Drummle pa je potegnil iz žepa cigaro in jo na koncu odgriznil, a zelo pazil, da rama na moji strani ni kaj odmaknil. Nikanor se ni ganil. V meni pa je vrelo in me dušilo. Če bi le še eno besedo spregovorila, ne bi mogla mimo imena Estella. Tega pa iz njegovih ust ne bi prenesel. Kot okamenel sem zrl v nasprotno steno, kakor da sem čisto sam v sobi, in se prisilil k molku. Kdo ve, kako dolgo bi še stala v tem smešnem položaju, pa so naju rešili trije premožni kmetje. Menda jih je semkaj pripeljal natak, kajti stopil je pred njimi v sobo, jim odpenjal zimske suknje in grel roke. Ker so se vsi pogrnali proti ognju, sva se pa z Drummleom le morala umakniti.

Skozi okno sem ga videl, kako je prijel konja za grivo in se skobacal nanj. Mislim sem si že, da je odhajal, pa je že spet prišel nazaj in zahteval ognja za cigaro v ustih, ker je bil nanj pozabil. Prikazal se je človek v sivkasti obleki in mu dal potrebnega — z dvorišča, s ceste ali kdo ve odkod — Drummle se je sklonil v sedlu in si smeje prižgal cigaro, z glavo pa sunil proti gostilniškemu oknu. Sključena ramena in zmršeni lasje človeka ob Drummleu so me spominjali na Orlika.

Bil pa sem preveč ves iz sebe, da bi se brigal, je li Orlik ali ne. Še zajtrka se nisem dotaknil, marveč se napotil naravnost proti znameniti stari hiši, ki bi bilo zame mnogo bolje, da bi je nikoli ne bi videl ali vanjo stopil.

44. poglavje

V sobi z mizico, kjer so na steni gorele voščenske, sem do-

bil Miss Havisham in Estello. Miss Havisham je sedela na stolčku ob ognju, Estella pa na blazini ob njenih nogah. Estella je pletla, Miss Havisham pa jo je gledala. Ko sem vstopil, se me obe pogledali in obema sem se zdel spremenjen, kajti videi sem, da sta se spogledali. "No, kakšen veter pa je tebe prinesel semkaj, Pip?" je vprašala Miss Havisham.

Čeprav mi je gledala naravnost v oči, sem vendar opazil, da je nekam zbegana. Estella je za hip prenehala pletati in me gledala, potem pa delala naprej. Njeni prsti pa so mi razločno govorili, kakor to delajo mutci, da ji je že znano o mojem dobrotniku.

"Miss Havisham" sem dejal, "včeraj sem bil v Richmondu in iskal Estello, pa sem izvedel, da je veter njo odnesel semkaj, zato sem prišel za njo."

Ker mi je Miss Havisham že tretjič ali četrtič pomignila, naj se usedem, sem se spustil na stol ob mizici, kjer sem že tolikrat videl sedeti njo. Ker so bile same razvaline pred menoj in okoli mene, se mi je ta sedež danes zdel zame še najprimernejši.

"Kar bi bil rad povedal Estelli, Miss Havisham, hočem zdaj povedati vpričo vas — kar zdaj takoj. Ne bo vas presenetilo in vas tudi ne bo ujezilo. Tako zelo sem nesrečen, kakor ste si tega sploh kdaj mogli želeli."

Miss Havisham me je še naprej napeto gledala. V Estellinih prstih pri delu pa sem videl, da tudi ona pazi na moje besede, samo da me noče pogledati.

"Odkril sem, kdo je moj pokrovitelj. To odkrijte pa ni pri-

jetno in me najbrže ne bo obogatilo z ugledom, položajem, premoženjem ali s čim drugim. So pa važni razlogi, da kaj več ne smem povedati. Skrivnost ni moja, marveč nekoga drugega."

Za hip sem umolknil, gledal Estello in razmišljal, kako naj nadajujem, Miss Havisham pa je ponovila: "Skrivnost torej ni tvoja, marveč nekoga drugega. No in?"

Thomas Flower Shop

CVETLICE za vse prilike
šopke in cvetlice lahko
brzujemo na vse kraje
Andy, Albin in Fred Thomas
(Tome), lastniki
15800 Waterloo Rd. - IV 1-3200

Mi pripravimo

ZDRAVILA

za Evropo

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd.

Cleveland 10, Ohio

Kadar nameravate kupiti ali
prodati hišo ali trgovino se
zanesljivo obrnite do

LAKELAND REALTY CO.

KE 1-6681

RE 1-7571

15604 Waterloo Rd.

Vprašajte za

Frank Dragolich

ZULICH

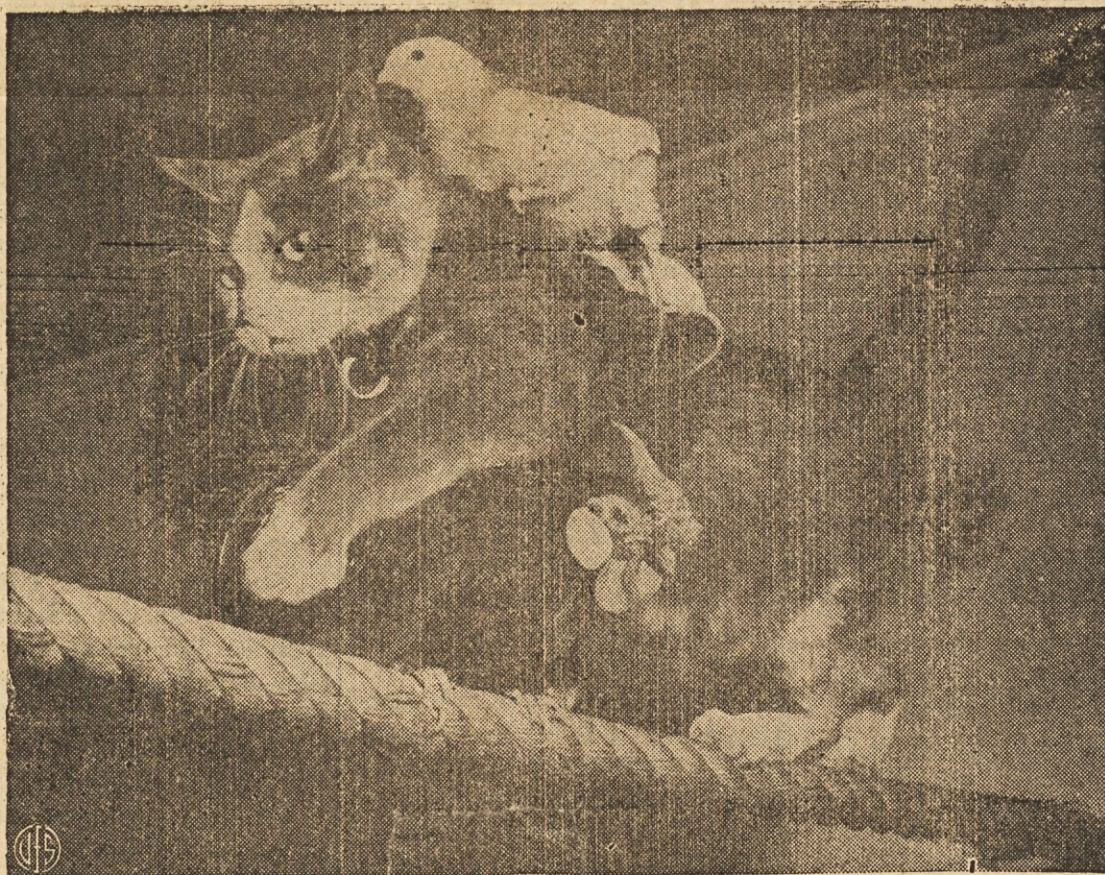
INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, agent

Zavarovalnica vseh vrst za
vaše domove, avtomobile
in pohištvo.

IVanhoe 1-4221

18115 NEFF ROAD

Umetnica na vrvi! — Ribič Henry Larsen iz Freeporta, N. Y. ima svoje veselje. Doma ima vsakovrstne živalce, ki jih vežba v raznih umetnostih. Slika nam kaže mačko, ki nosi na hrbtu piščanca in dve beli miški, ko se vzpenja preko petelina, ki čepi na vrvi.

Naprej — Ameriški M-26 tanki prodirajo mimo podrtij na bojišču v Koreji. Po zadnjih poročilih posegajo tanki uspešno v borbo s kitajskimi komunisti, ki bi radi pogнали vojske Združenih narodov iz Koreje.

1881

1948

V blag spomin

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA DRAGEGA SOPROGA
IN SKRBNEGA OČETA

Anton Kolenc

ki je zaspal v Gospodu dne 15. maja 1948

Sliko Tvojo, dragi soprog oče
vedno še v srcu nosimo,
solze bridke žalovanja
že tri leta vedno točimo.

Saj si bil nam najdražje,
kar pač na svetu drago je,
dragi soprog in dobri oče,
kdo pozabil sploh bi te?

Enkrat pa, predragi,
združili se bomo spet vsi
v božji slavi večnih let,
skupaj tam: nad zvezdami.

Tvoji žalujoči

JOSEPHINE KOLENC, soproga;
SINOVI in HČERE ter VNUKI in VNUKINJE.
Cleveland, Ohio, 15. maja 1951.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki... Posluje že 57. leto

Članstvo nad 43,000
Premoženje nad \$8,200,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 126.94%

Če hočeš dobiti sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, najstarejši in nadosolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtne, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in nezgodam.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; stroške pa takoj po ruštvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejske vrste certifikate sedanja dneca od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdev in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj!

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali na na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

—AND THE WORST IS YET TO COME—in najhujše šele pride

